

MEMO

Bestemd voor : Gemeenteraad
Van : E. Boog
Betreft : Formatie wijkagenten Diemen
Datum : 31 mei 2022

Aanleiding

Op de informatieve raadsvergadering van 7 april 2022 is door de VVD gevraagd naar de norm voor het aantal in te zetten wijkagenten. De beantwoording op deze vraag is toegezegd in de vorm van een memo.

Wijkagenten binnen de politie

Normering

In de Politiewet wordt genormeerd dat er ten minste één wijkagent per 5000 inwoners werkzaam moet zijn. Deze norm geldt als gemiddelde op eenheidsniveau¹. Er wordt op regionaal niveau een aantal wijkagenten toegekend gerelateerd aan het inwonertal in het werkgebied van de regionale Eenheid. De wijkagenten in Diemen maken deel uit van het Basisteam Amstelland-Oost van de Eenheid Amsterdam.

Verdeling

Wijkagenten maken onderdeel uit van de gehele operationele sterkte van de politie. Alle taken en werkzaamheden van de politie worden gewogen in een verdeelsleutel². Landelijke prestatieafspraken, het Regionaal Veiligheidsplan 2019-2022 en lokale veiligheidsprioriteiten worden meegenomen bij het vaststellen van de taakinzet voor de Eenheid. Elk basisteam krijgt op basis van de verdeelsleutel een (identieke) percentageverdeling voor de inzet, waarna extra capaciteit kan worden toegewezen aan specifieke wijken. Dit kan extra capaciteit in de vorm van wijkagenten zijn.

Wijkagenten in Diemen

Wijkagenten Eenheid Amsterdam

Op peildatum april 2022 is de formatie aan wijkagenten 242,5 fte.

Het aantal inwoners van de gemeentes is op deze peildatum 1.078.277. Dat betekent dat 1 wijkagent per 4455 inwoners beschikbaar is, waarmee de Eenheid ruim voldoet aan de gestelde norm.

¹ Dit volgt uit artikel 38a en artikel 39 Politiewet

² Deze werkzaamheden volgen uit het inzetkader gebiedsgebonden politiezorg Nationale Politie

Wijkagenten in Amstelland-Oost, Diemen.

De gemeente Diemen valt onder het basisteam Amstelland-Oost. Het basisteam kent in totaal 14 wijkagenten. In de gemeente Diemen zijn vijf wijkagenten werkzaam in de gebieden: *Centrum, Noord, Zuid, Campus/Holland Park* en *Buitengebied*. Ook kent het basisteam thematisch wijkagenten. Deze richten zich op de thema's ondermijnende criminaliteit (1), jeugd (1) en verbinding (1).

Inzet van de wijkagenten

Rol van de wijkagent

In de veiligheidsagenda voor 2019-2022 staan lokale verankering van de politie en zichtbaarheid van de politie in de samenleving als twee belangrijkste ontwikkelopgaven genoemd. De wijkagent is daarvoor van cruciaal belang. De wijkagent kent de wijk en is vast aanspreekpunt voor bewoners, ondernemers en andere instanties. Met invoering van de nationale politie in 2012 is vastgesteld dat wijkagenten 80% van hun tijd in of voor de wijk actief zijn.

Van wijkagenten wordt in de praktijk verwacht dat zij zich richten op een breed pakket van maatschappelijke problemen dat toeneemt in diversiteit. Dat zijn onder andere thema's als radicalisering, spanningen tussen etnische bevolkingsgroepen, ondermijnende criminaliteit en problematiek met betrekking tot verwarde personen. Daarbij wordt verwacht dat de wijkagent zowel een rol heeft in de signalering van dergelijke problemen als de preventie en oplossing ervan³.

Inzet in basisteam Amstelland-Oost

In Diemen (en Ouder-Amstel en Weesp) is de wijkagent goed in positie. De operationele sterkte is op orde. In aanvulling op de wijkagenten kent het basisteam een specialist Zorg en Veiligheid. Deze richt zich op zaken als radicalisering, eerwraak, stalking en jeugdproblematiek. Daarmee wordt de druk op wijkagenten vermindert. Ook door de inzet van thematisch wijkagenten worden gevraagde specialisaties goed belegd. De wijkagenten halen de norm van de 80% wijkinzet ruimschoots, en zijn daarmee minder dan 20% van hun tijd kwijt aan incidentafhandeling. Landelijk is dit vaak een streefdoel dat niet gehaald wordt, omdat er veel druk staat op de inzet op incidentafhandeling/noodhulp⁴. De wijkagent heeft in basisteams van de Eenheid Amsterdam ook extra slagkracht. De wijkagent kan het initiatief nemen om diensten in te roepen van de Eenheid Amsterdam of de Landelijke Eenheid.

De inzet van de operationele sterkte wordt wekelijks bepaald en kan worden bijgestuurd op basis van het dagelijks overleg van het basisteam. Deze inzet volgt uit de vergaarde informatie. Een onderdeel van het wijkgericht werken in het basisteam is dat ook niet-wijkagenten taken meekrijgen die normaliter onderdeel zijn van het werk van de wijkagent. Daarmee wordt ook tegemoet gekomen in de vraag om 'meer blauw op straat'.

Conclusie

Op eenheidsniveau voldoet Eenheid Amsterdam aan de norm van 1 wijkagent per 5000 inwoners. Met de 14 wijkagenten op ongeveer 65000 inwoners in het gebied van Amstelland-Oost wordt ook op het niveau van basisteam aan de norm voldaan. Meer dan in andere regio's worden de wijkagenten in Diemen effectief ingezet op hun buurten en de specifieke thema's. Daarnaast worden zij versterkt door specialisten en hun kracht initiatief te kunnen nemen voor de inzet van andere politiesterkte. Deze invulling en werkwijze van het basisteam wordt voortgezet in het Regionaal Veiligheidsplan 2023-2026, dat door de burgemeesters van de regio en de hoofdofficier van het parket wordt vastgesteld.

³ Onderzoek 'Wijkagenten en veranderingen in hun dagelijks werk' Politiewetenschap 109, 2019.

⁴ Zie rapport 'Noodhulp, Incidentafhandeling door politie.' Van inspectie Justitie en Veiligheid, Juni 2021